

Verhaaltjes vertellen

In deze les leren leerlingen hoe je een verhaal vertelt en welke vormen van media er zijn om een echt en verzonnen verhaal te vertellen en herkennen. Iedereen kan een verhaal op het internet zetten en verhalen van anderen zien, lezen of horen. Wat vinden de leerlingen daar eigenlijk van? Tijd voor een écht kinderdebat! De les kan plenair gegeven worden, maar ook in een kleinere groep. De les bestaat uit doen en praatopdrachten en is daardoor afwisselend en interactief. Totale duur: 1 uur.

VERBINDING MET BEROEPEN EN DE ARBEIDSMARKT

Leerlingen die het leuk vinden om verhaaltjes te vertellen kunnen schrijver of tekenaar van boeken worden, maar dankzij de technologie is er nog véél meer mogelijk! Als leerlingen met het vertellen van verzonnen verhaaltjes geld willen verdienen, kunnen ze bijvoorbeeld animatiefilms maken of games bedenken. Leerlingen die het leuker vinden om echte verhaaltjes te vertellen, kunnen bijvoorbeeld journalist of vlogger worden.

LESOPBOUW

- Introductie: Hoe maak je een verhaal? (20 min.)

- Verdieping: Welke verhaaltjes zijn echt en welke zijn verzonnen? (15 min.)
- Doen: Debat. Mijn verhaal op het internet, leuk of niet? (20 min.)
- Afronding: Nabespreking. (5 min.)

VOORBEREIDING & BENODIGDHEDEN

Van tevoren kun je een aantal dingen doen:

- Lees de handleiding.
- Klik door de slides voor op het digibord.
- Zet de stoelen in een kringopstelling.
- Zoek een kort verhaaltje dat de leerlingen aanspreekt (bijvoorbeeld een Jip en Janneke-verhaaltje van één bladzijde) om voor te lezen.
- Print de kaartjes uit de bijlage, knip ze uit en doe ze in een hoed (of ander voorwerp).

ETHIEK EN TECHNOLOGIE

In deze les staat het volgende ethische vraagstuk centraal: iedereen kan iets op het internet zetten. Als jijzelf of iemand anders een verhaal over jou op het internet zet, kan zelfs een onbekend iemand aan de andere kant van de wereld dat zien. Wat vind je daarvan?

DOEL VAN DE LES

Domein curriculum 2021	Leerdoelen digitale vaardigheden	Kerdoel vak	21st century skills
1 Digitale communicatie & samenwerking DG4.2 Digitale communicatie.	1 Mediawijsheid De leerling herkent verschillende vormen van media.	1 Taal De leerling leert informatie te beoordelen in discussies en in een gesprek dat informatief of opiniërend van karakter is en leert met argumenten te reageren.	1 Communiceren
2 Veiligheid en privacy in de digitale wereld DG2.2 Privacy in de digitale wereld.	2 Informatievaardigheden De leerling kan het antwoord op een informatievraag presenteren aan medeleerlingen.	2 BEVO De leerling leert beelden te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.	2 Samenwerken

INTRODUCTIE

Openingsslide

Vertel: Deze les gaat over verhaaltjes. Jullie gaan zelf verhaaltjes maken en achterhalen of een verhaaltje écht gebeurd is of niet.

Slide 1, Praten met de klas

Vertel: Alle verhaaltjes hebben een begin en een eind en zijn opgebouwd aan de hand van de vier W's:

1. Wie spelen er een rol?
2. Waar vindt het plaats?
3. Wanneer vindt het plaats?
4. Wat gebeurde er?

Lees een kort kinderverhaal voor en ga in gesprek met de klas over de vier W's die ze hebben kunnen ontdekken in het verhaal.

Slide 2, Doen

Maak met elkaar verhaaltjes door de leerlingen om de beurt in de kring één zin toe te laten voegen aan het verhaal.

Bijvoorbeeld:

- Leerkracht zegt: 'Er was eens een meisje...'
- Leerling 1 zegt: '...met hele lange haren...'
- Leerling 2 zegt: '...en een toverkam...'
- Etc.

Als een leerling de vier W's van jullie zelfgemaakte verhaaltje heeft gehoord mag hij/zij een vinger opsteken (of bijvoorbeeld een belletje rinkelen) en de vier W's van het verhaal benoemen. Als nog niet alle leerlingen in de kring een bijdrage hebben kunnen leveren aan het verhaal maak je samen nog een verhaaltje.

★TIP:

- Gebruik een vertelsteen. Alleen de leerling met de vertelsteen in de hand mag het verhaaltje aanvullen met een zin, de rest luistert.
- Spreek met de leerlingen af dat alles wat het klasgenootje voor jou zegt goed is.
- Schrijf mee met het verhaal en onderstreep de vier W's. Zo gaat het verhaal niet verloren.

VERDIEPING

Slide 3, Luisteren

Vertel: Heel, heel lang geleden werden verhalen vooral verteld, later pas werden ze in boeken opgeschreven. Door de technologie zijn er tegenwoordig oneindig veel manieren om een verhaal te vertellen. Vraag de klas of ze een manier kunnen bedenken. Dit kan best moeilijk zijn, dus je kunt ook zelf voorbeelden geven: een filmpje op YouTube, een game, een journaalitem, een WhatsApp-berichtje, een story op Instagram, een film op Netflix, een podcast, etc.

Slide 4, Doen

Vertel: Je kunt dus op heel veel manieren verhaaltjes vertellen: verzonnen verhaaltjes, maar ook waargebeurde verhalen. Het verhaal dat jullie als groep net met elkaar hebben gemaakt, is verzonnen. Maar als jullie vanmiddag naar huis gaan en aan papa of mama vertellen hoe je dag was, dan is het een echt verhaaltje. Vraag de leerlingen hoe je een echt en verzonnen verhaal herkent.

Trek een lijn in het midden van de kring en laat een hoed (of ander voorwerp) de kring rondgaan met daarin de uitgeknipte kaartjes die je in de bijlage vindt. Op de kaartjes staan verschillende soorten verhaaltjes. Laat de leerlingen één voor één of in een groepje een kaartje trekken en neerleggen in de kring. Bepaal met de leerlingen aan welke kant van de lijn de échte verhaaltjes worden neergelegd en aan welke kant de verzonnen verhaaltjes. Zitten er ook verhaaltjes tussen die soms echt en soms verzonnen zijn?

DOEN**Slide 5, Kijken****Slide 6, Doen**

Vertel: Als jijzelf of iemand anders een echt filmpje van jou op het internet zet, kan bijna de hele wereld dat zien. Als je er zelf voor hebt gekozen om het filmpje op het internet te zetten, vind je dat waarschijnlijk leuk. Niet iedereen wil zichtbaar zijn voor de hele wereld, zoals de schapen in het filmpje.

Laat de leerlingen een debat voeren. Vraag aan de leerlingen wie het eens is met de stelling (groep A) en wie niet (groep B). Zet de groepen bij elkaar om samen argumenten te bedenken. Leg uit dat een argument start met: 'Ik vind..., omdat...'. Als je het niet met de ander eens bent zeg je: 'Ik ben het niet met je eens, omdat...'. Help beide groepjes met het bedenken van argumenten. Zodra de voorbereiding klaar is, is het tijd voor een écht kinderdebat!

AFRONDING**Slide 7, Praten met de klas**

Vraag aan de leerlingen of iemand na het debat van mening is veranderd en rond de les af. De leerlingen weten nu nog meer van verhalen vertellen via verschillende media en overwegen misschien wel om later professioneel verhalenverteller te worden!

BIJLAGEN VOOR DE LEERKRACHT

Verhaaltje over... **een prinses**. In een... **sprookjesboek**.

Verhaaltje over... **hobby's van Martijn**. In een... **podcast**.

Verhaaltje over... **Donald Duck**. In een... **stripboek**.

Verhaaltje over... **Stefans dag**. In een... **vlog**.

Verhaaltje over... **een klas**. In een... **item van het Jeugdjournaal**.

Verhaaltje over... **Inge**. In een... **YouTube-filmpje**.

Verhaaltje over... **jouw verjaardagsfeest**. In een... **brief aan oma**.

Verhaaltje over... **Peppa Pig**. In een... **YouTube-filmpje**.

Verhaaltje over... **draken**. In een... **luisterboek**.

Verhaaltje over... **Pippi Langkous**. In een... **film**.

